

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 kwietnia 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku S. P. (1) przyznał mu emeryturę od dnia 1 lutego 2020 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 51847,43 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 170,90 m-cy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 303,38 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej:

$(...),43 / 170,90 = 303,38 \text{ zł.}$

Do obliczenia emerytury przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, ponieważ jest dla wnioskodawcy korzystniejsze, tj. niższe niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę.

Emerytura przyznana od 01-02-2020 w kwocie 303,38 zł jest niższa od najniższej emerytury, która wynosi 1100,00 zł. Emerytury nie podwyższa się, gdyż wnioskodawca nie udowodnił łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 25 lat.

Emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona, gdyż skarżący pobiera świadczenie przyznane przez Wojskowe Biuro Emerytalne.

(decyzja – k. 17-18 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł S. P. (1) zaskarżając ją w części dotyczącej zawieszenia wypłaty przyznanej mu emerytury i wnosząc o jej zmianę poprzez wypłatę należnych mu świadczeń wraz z odsetkami za każdy dzień opóźnienia w wypłacie od dnia 1 lutego 2020 roku. W uzasadnieniu wskazano, że ubezpieczonemu do ustalenia emerytury wojskowej nie zostały zaliczone żadne okresy ubezpieczenia w powszechnym systemie emerytalnym. Podstawą do przyznania tej emerytury stanowił wyłącznie okres służby wojskowej i tym samym wobec skarżącego nie ma zastosowania art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, a staż ubezpieczeniowy w powszechnym systemie emerytalnym daje mu podstawę do przyznania prawa do emerytury z tego systemu.

(odwołanie – k. 3-7)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazano, że z przepisów prawa wprost wynika, że w przypadku zbiegu do świadczeń wypłacane będzie tylko jedno świadczenie (wyższe lub wybrane).

(odpowiedź na odwołanie – k. 8-16)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. P. (1) urodził się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

Na mocy decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. z dnia 12 lutego 2004 roku odwołującemu została przyznana emerytura wojskowa. Do obliczenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto według stawek obowiązujących w dniu 31 stycznia 2004 roku:

1. Uposażenie za stopień wojskowy ppłk po 34 latach wysługi wojskowej – 1072,00 złotych;
2. Uposażenie za stanowisko służbowe – 1474,00 złotych;
3. Kwota dodatków – 643,37 złotych.

Ustalenie wysokości świadczenia nastąpiło przy udziale procentowego wymiaru emerytury i przy zachowaniu zasady nie przekraczania 75 % podstawy wymiaru, która wynosi 75 %. Wysokość przysługującego świadczenia z uwzględnieniem kwoty świadczenia minimalnego wynosi 2392,03 złotych. Łącznie do wypłaty wnioskodawcy przysługiwało świadczenie przy uwzględnieniu powiększeń, zmniejszeń lub potrąceń wraz z dodatkami od dnia 1 lutego 2004 roku w kwocie 2392,03 złotych miesięcznie, do wypłaty miesięcznie 1969,79 złotych. Jednocześnie wskazano, że wypłata emerytury podlegała zawieszeniu od dnia 1 lutego 2004 roku do dnia 31 sierpnia 2005 roku, z uwagi na pobranie dwunastomiesięcznego uposażenia i jednorazowego odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia.

(decyzja – k. 9 w aktach (...) załączonych do sprawy)

Odwołanie od w/w decyzji złożył do sądu skarżący.

(okoliczność bezsporna)

Wyrokiem z dnia 16 września 2004 roku Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu odwołania S. P. (1) od decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. z dnia 12 lutego 2004 roku o datę podjęcia wypłaty emerytury zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że emerytura wojskowa S. P. (1) podlega zawieszeniu jedynie w okresie od dnia 1 lutego 2004 roku do dnia 31 stycznia 2005 roku, zaś po tej dacie podlega wypłacie na zasadach ogólnych.

(wyrok - k. 26 w aktach (...) załączonych do sprawy)

Decyzją z dnia 20 grudnia 2004 roku Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. zmienił decyzję z dnia 12 lutego 2004 roku o przyznaniu emerytury wojskowej poprzez przyjęcie, iż wypłata świadczenia przysługuje od dnia 1 lutego 2005 roku i wskazał, że wypłata emerytury zostanie podjęta od dnia 1 lutego 2005 roku.

(decyzja – k. 33 w aktach (...) załączonych do sprawy)

W dniu 24 stycznia 2005 roku Wojskowe Biuro Emerytalne w Ł. wydało decyzję o podjęciu wypłaty emerytury S. P. (1).

(decyzja – k. 34 w aktach (...) załączonych do sprawy)

Na mocy decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. z dnia 2 marca 2020 roku S. P. (1) ustalono od dnia 1 marca 2020 roku zwaloryzowaną wysokość emerytury wojskowej w kwocie 3870,72 złotych.

(decyzja – k. 78 w aktach (...) załączonych do sprawy)

Ustalając prawo do emerytury wojskowej skarżącego do wysługi emerytalnej zaliczono następujące okresy:

1. Okresy służby wojskowej od dnia 11 listopada 1969 roku do dnia 31 stycznia 2004 roku;
2. Okres wypowiedzenia od dnia 1 lutego 2004 roku do dnia 31 sierpnia 2004 roku.

(pismo – k. 22)

W okresie od dnia 13 września 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku S. P. (1) zatrudniony był w Wojskowym S. Wojewódzkim w Ł..

(okoliczność bezsporna, a ponadto tabela ZUS – k. 15-16 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

S. P. (1) zatrudniony był w (...) S.A. w Ł. w okresie od dnia 9 czerwca 2005 roku do dnia 31 grudnia 2007 roku w wymiarze ¼ etatu na stanowisku kierownika kancelarii tajnej.

(świadcstwo pracy – k. 7-7 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

S. P. (1) zatrudniony był w (...) S.A. w Ł. w okresie od dnia 1 grudnia 2010 roku do dnia 31 października 2018 roku w niepełnym wymiarze czasu pracy – 0,35 etatu na stanowisku specjalisty ds. obronnych.

(świadcstwo pracy – k. 9-9 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 21 lutego 2020 roku wnioskodawca złożył do ZUS wnioski o emeryturę.

(wniosek – k. 1-3 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Zaskarżoną decyzją z dnia 16 kwietnia 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku S. P. (1) przyznał mu emeryturę od dnia 1 lutego 2020 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 51847,43 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 170,90 m-cy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 303,38 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: (...),43 / 170,90 = 303,38 zł.

Do obliczenia emerytury przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, ponieważ jest dla wnioskodawcy korzystniejsze, tj. niższe niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że emerytura ustalona niniejszą decyzją zostaje zawieszona gdyż skarżący pobiera świadczenie przyznane przez Wojskowe Biuro Emerytalne.

(decyzja – k. 17-18 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, aktach rentowych oraz aktach (...) wnioskodawcy, które nie były kwestionowane

przez żadną ze stron. Zebrany w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W pierwszej kolejności, warto wskazać, wyrok został wydany na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. Sąd uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, albowiem materiał dowodowy jest kompletny, pozwala na ustalenie wszystkich istotnych okoliczności, nie wymaga uzupełnienia, a stanowiska stron zostały jasno sformułowane.

Stan faktyczny niniejszej sprawy był w całości między stronami niesporny, bowiem zaistniały spór miał wyłącznie charakter prawny. Wnioskodawca w rozpoznawanej sprawie zaskarżył decyzję ZUS z dnia 16 kwietnia 2020 roku w części zawieszającej wypłatę przyznanej mu emerytury.

Zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2021.o.291 t.j.), w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. W myśl art. 95 ust. 2, przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96 w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Artykuł 2 ustawy emerytalnej umożliwia zaś emerytowanym żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom służb mundurowych nabycie prawa do emerytury z powszechnego systemu emerytalnego, po spełnieniu jego ustawowych przesłanek. W przypadku sprzężenia tego prawa nie tylko z wiekiem emerytalnym, ale także z posiadaniem wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych (przy emeryturze z systemu zdefiniowanego świadczenia), w stażu emerytalnym nie uwzględnia się okresów służby wojskowej oraz służby w formacjach "mundurowych", jeżeli z tego tytułu ustalono prawo do świadczeń pieniężnych określonych w ustawach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych (art. 5 ust. 2a ustawy emerytalnej).

W orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym funkcjonariuszom służb mundurowych można ustalić prawo do emerytury powszechnej pod warunkiem jednak niezaliczenia składkowych okresów ubezpieczenia cywilnego do obliczenia emerytury mundurowej. Możliwość jednoczesnego nabycia prawa do emerytury z ubezpieczenia społecznego i emerytury mundurowej jest zatem możliwa tylko wówczas, gdy okresy ubezpieczenia powszechnego i służby mundurowej, w oparciu o jaką ustalono usługę mundurową, nie zostały wzajemnie uwzględnione przy ustalaniu prawa do świadczeń, a każdy z nich ale z osobna jest samodzielnie wystarczający do uzyskania prawa do emerytury w określonym systemie. Nie jest przy tym możliwe zaliczenie okresów ubezpieczenia w okresach pełnienia służby i równoległego podlegania ubezpieczeniu społecznemu. Są to bowiem te same okresy w znaczeniu czasowym. Nie mogą one więc być sumowane, gdyż ten sam okres został zaliczony do ustalenia i obliczenia emerytury mundurowej (por. wyrok SN z 3.02.2010r., II UK 174/09, wyrok SN z 6.01.2009r., I UK 178/08, wyrok SA w Krakowie z 8.07.2014r., III AUa 1542/13). W wyroku z 27.08.2013r. (II UK 22/13) Sąd Najwyższy dodatkowo wskazał, iż ustawa o emeryturach i rentach nie zawiera obecnie (i nie zawierała również poprzednio) przepisu, który pozwalałby ubezpieczonym żądać wyłączenia wybranych okresów, już raz zaliczonych do stażu emerytalnego w celu uzyskania emerytury mundurowej, ale też podwyższenia jej wysokości, by teraz tych samych okresów „użyć” ponownie w celu uzyskania emerytury z FUS. Wnioskujący nie może zatem żądać, by prawo do emerytury z ubezpieczenia

powszechnego przysługiwało mu po zaliczeniu tych samych (w części lub w całości) okresów ubezpieczenia, już uwzględnionych przy ustalaniu uprawnień do emerytury mundurowej, przysługującej z mocy odrębnych przepisów emerytalnych. Wobec powyższego nie ma żadnych prawnych podstaw, do wykorzystywania raz już zaliczonych okresów składkowych ponownie, przy ustalaniu świadczeń emerytalnych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z aktualną linią orzecniczą SN o zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej (art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Przy czym ten "brak możliwości" nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu "cywilnego" w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego. /por. wyrok SN z dnia 24.01.2019 r, I UK 426/17, Legalis nr 1866677/.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że decyzją z dnia 12 lutego 2004 roku Wojskowe Biuro Emerytalne przyznało S. P. (1) prawo do emerytury wojskowej, przy czym jak wynika z pisma Wojskowego Biura Emerytalnego z dnia 30 listopada 2020 roku do jej ustalenia uwzględniony został jedynie okres służby w Wojsku Polskim od dnia 11 listopada 1969 roku do dnia 31 stycznia 2004 roku oraz okres wypowiedzenia od dnia 1 lutego 2004 roku do dnia 31 sierpnia 2004 roku, a zatem nie wszystkie okresy podlegania przez wnioskodawcę ubezpieczeniom. Tym samym w związku z faktem, że pozostałe okresy zatrudnienia wnioskodawcy w żaden sposób nie zostały uwzględnione przez Wojskowe Biuro Emerytalne, Zakład Ubezpieczeń Społecznych winien był na ich podstawie nie tylko obliczyć wysokość należnej wnioskodawcy emerytury, ale też rozpocząć wypłatę obliczonego w ten sposób świadczenia.

Należy przypomnieć, że do wysługi emerytalnej żołnierza i funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., zalicza się posiadane przed powołaniem/przyjęciem do służby okresy składkowe i nieskładkowe w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 16 ust. 1 ustawy o z.e.ż.z. i art. 16 ust. 1 ustawy o z.e.f. w zw. z art. 15 tych ustaw). Owe okresy uwzględnia się w ten sposób, że emerytura wojskowa i policyjna wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za nie więcej niż 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę (a o 1,3% za każdy następny rok i 0,7% za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę) oraz podlega zwiększeniu - w wyniku doliczenia okresów przypadających po zwolnieniu ze służby - o 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. lub za okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia, pod warunkiem że emerytura ta wynosi mniej niż 75% podstawy jej wymiaru i emeryt ukończył 50/55 lat życia albo stał się inwalidą (art. 14 ust. 4 ustawy o z.e.ż.z. i art. 14 ust. 4 ustawy o z.e.f. w zw. z art. 15 tych ustaw).

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczony pobiera emeryturę wojskową od początku w maksymalnej wysokości - 75 % podstawy wymiaru, zatem nie ma on możliwości włączenia okresów "cywilnego" stażu emerytalnego do algorytmu obliczenia wysokości emerytury wojskowej, zatem ma prawo do wypłaty dwóch świadczeń. Zachodzi zatem wyjątek.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 16 kwietnia 2020 roku i orzekł jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: Odpis wyroku z uzasadnieniem

doręczyć pełnomocnikowi ZUS r.pr. S. P. za

pośrednictwem P.I. i wypożyczyć ZUS akta rentowe.